

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Obdo/31/2023
Identifikačné číslo spisu:	6119258662
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Andrea Moravčíková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6119258662.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Moravčíkovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Ivany Nemčekovej a JUDr. Lenky Praženkovej, v spore žalobcu U. V., S. IČ: 48744310, zastúpeného Klusák Advokátní Kancelář s.r.o., V jámě 699/1, Praha 1 - Nové Město, Česká republika, IČ: 066 85 854, pobočka Na Hradbách 3212/1a, Šumperk, proti žalovanému TLS Logistics, s.r.o., Sládkovičova 6014/29, Banská Bystrica, IČO: 44 616 163, zastúpeného Advokátska kancelária Krnáč s.r.o., Banská Bystrica, Námestie Slobody 2, IČO: 47 232 293, o zaplatenie 1 900 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 64Cb/42/2019, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 43Cob/14/2023-159 z 30. marca 2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca m á voči žalovanému n á r o k na plnú náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) rozsudkom č. k. 64Cb/42/2019-122 zo dňa 27.10.2022, v prvom výroku rozhodol, že žalovaný je povinný žalobcovi zaplatiť 1 900 eur spolu s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 1 900 eur od 10.4.2018 do zaplatenia. Druhým výrokom žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vyplynulo, že žalobca sa domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1 900 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy od 10.4.2018 do zaplatenia. Svoj nárok odôvodnil tým, že žalobca ako špeditér a žalovaný ako odosielateľ uzavreli dňa 16.1.2018 Zmluvu o preprave na základe objednávky prepravy č. 2018/0163, v ktorej sa žalobca zaviazal zabezpečiť pre žalovaného dopravu s miestom nakládky vo Veľkej Británii a s miestom vykládky v Žiline za dohodnutú cenu 1 900 eur. Termín prepravy bol dohodnutý od 17.1.2018 do 22.1.2018, pričom tovar bol doručený

po dohodnutom termíne, dňa 24.1.2018. Cena prepravy bola vyúčtovaná dokladom č. 20180054 na sumu 1 900 eur so splatnosťou 9.4.2018, pričom žalovaný dlžnú sumu neuhradil z dôvodu, že žalobca nedodržiaval termín prepravy. Podľa žalobcu omeškanie s vykonaním prepravy nemalo za následok zánik jeho nároku na zaplatenie dohodnutej ceny.

3. Súd prvej inštancie sa prioritne zaoberal otázkou právomoci súdov Slovenskej republiky. Konštatoval, že žalobca aj žalovaný majú registrované sídlo v členskom štáte Európskej únie, preto právomoc súdu Slovenskej republiky na prejednanie tejto veci sa posudzuje podľa Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12.12.2012 o právomoci

a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (ďalej len „Nariadenie“). Podľa všeobecných ustanovení Nariadenia o právomoci, osoby s bydliskom na území členského štátu sa bez ohľadu na ich štátne občianstvo žalujú na súdoch tohto členského (článok 4 odsek 1), a teda súdom žalovaného, ktorý má sídlo registrované v Slovenskej republike, je v tomto prípade súd Slovenskej republiky.

4. Ako nesporné vyhodnotil, že žalovaný si objednávkou č. 2018/0163 zo dňa 16.1.2018 objednal u žalobcu prepravu tovaru z miesta nakládky v meste Falkirk, Veľká Británia, do dohodnutého miesta vykládky v meste Žilina, Slovenská republika, za dohodnutú cenu prepravy 1 900 eur. Nesporným bolo, že žalobca termín vykládky dohodnutý na deň „19.1.2018, najneskôr 22.1.2018“ nedodržiaval a tovar doručil s oneskorením dňa 24.1.2018. Rovnako nesporné bolo, že žalobca prepravu realizoval prostredníctvom tretej osoby - spoločnosti FialaTransport s.r.o., čo bolo preukázané aj medzinárodným nákladným listom a nesporným bolo tiež, že po vykonaní prepravy tovaru žalovaný faktúru vystavenú žalobcom nezaplatil.

5. Ďalej uviedol, že existencia voľby rozhodného práva pri uzatváraní zmluvy nebola stranami konania tvrdená ani preukázaná, súd prvej inštancie v súlade článkom 5 odsek 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 593/2008 zo dňa 17.6.2008 o rozhodnom práve pre zmluvné záväzky (Rím I) konštatoval, že uzavretá zmluva o preprave sa spravuje právnym poriadkom miesta určenia, na ktorom sa strany dohodli, teda právom Slovenskej republiky, keďže nie je splnený predpoklad, že v krajine obvyklého pobytu prepravcu je zároveň aj miesto doručenia tovaru.

Súd prvej inštancie tiež aplikoval ustanovenia vyhlášky ministra zahraničných vecí č. 11/1975 Zb. z 27.11.1974 o Dohovore o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej nákladnej doprave /CMR/ (ďalej len „Dohovor CMR“).

6. Za spornú vyhodnotil otázku platného uzavretia zmluvy o preprave, nakoľko žalovaný namietal, že žalobca nedisponuje oprávnením na prevádzkovanie medzinárodnej nákladnej dopravy a pri uzatváraní zmluvy mal uviesť žalovaného do omylu v tom, že prepravu zásielky zrealizuje sám, za použitia vlastného nákladného vozidla a dodržania dohodnutého termínu vykládky. Na základe výpisu zo živnostenského registra žalobcu mal súd prvej inštancie

za preukázané, že žalobca má živnostenské oprávnenie pre cestnú motorovú dopravu - nákladnú, vykonávanú vozidlami alebo jazdnými súpravami s najväčšou povolenou hmotnosťou nepresahujúcou 3,5 tony. Tiež konštatoval, že aj v prípade, ak by žalobca nemal oprávnenie

na podnikanie v medzinárodnej nákladnej doprave, platnosť právneho úkonu s ohľadom

na ust. § 3 ods. 1 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka (ďalej „ObZ“) nie je dotknutá. Uzavrel, že nie je možné dospieť k záveru, že v dôsledku vykonávania medzinárodnej prepravy zásielok žalobcom bez adekvátneho oprávnenia na podnikanie, by mala byť uzavretá zmluva považovaná za neplatnú. Súd prvej inštancie uviedol, že argumentácia žalovaného, že platnosť zmluvy o preprave je dotknutá tiež tým, že žalobca zabezpečil prepravu zásielky ako špediér

a nie ako dopravca, keď prepravu tovaru zabezpečil prostredníctvom tretej osoby, a túto nevykonával sám, tak táto sama o sebe neobstojí, keďže dohovor CMR nevyklučuje možnosť realizovať prepravu tovaru dopravcom aj prostredníctvom ďalších osôb.

7. Ďalej sa súd prvej inštancie zaoberal otázkou, či realizácia prepravy tovaru prostredníctvom tretej osoby s použitím vozidla, ktoré nepatrilo žalobcovi, mohla

byť pre žalovaného takou rozhodujúcou skutočnosťou, pre ktorú by žalovaný nepristúpil k uzavretiu zmluvného vzťahu. Konštatoval, že z objednávky predloženej žalobcom bolo preukázané, že medzi stranami nebol pre účely prepravy dohodnutý konkrétny druh vozidla, tiež z nej nevyplývala žiadna konkrétna požiadavka žalovaného, že vozidlo musí byť vo vlastníctve žalobcu, zároveň neobsahovala ani podmienku žalovaného, že preprava má byť realizovaná výlučne osobou žalobcu. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalovaný nerozporoval, že by žalobca porušil zmluvné podmienky v tom smere, že by počas prepravy tovaru vykonával dokládku ďalšieho tovaru do vozidla. Žalovaný nepoprel ani skutkové tvrdenie žalobcu o doručení zásielky do miesta určenia. Na základe uvedeného súd prvej inštancie uzavrel, že použitie vozidla patriaceho inému subjektu než žalobcovi na vykonanie prepravy nebolo takou zásadnou skutočnosťou, pre ktorú by žalovaný zmluvu o preprave so žalobcom neuzavrel.

8. Ohľadom namietanej neplatnosti právneho úkonu podľa ust. § 49a v spojení s § 40a zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“), z dôvodu konania žalovaného v omyle, súd prvej inštancie uviedol, že v danom spore za rozhodujúce považoval jedine dodržanie termínu vykládky tovaru, od ktorého podľa žalovaného záviselo získanie a udržanie si nového zákazníka s vyhlídkou dlhodobej spolupráce. Podľa názoru súdu prvej inštancie skutočnosť, že žalovaný termín vykládky nedodrжал, nemožno považovať za omyl vyvolaný žalobcom alebo za omyl, o ktorom žalobca musel vedieť už v čase dojednávania zmluvných podmienok. Súd prvej inštancie mal za to, že samotné nedodržanie termínu vykládky možno v tomto prípade kvalifikovať len ako porušenie dohodnutých zmluvných podmienok, na ktoré sa žalobca zaviazal. Tiež uviedol, že z predloženého čestného vyhlásenia spoločnosti FialaTransport s.r.o., ani zo Zmluvy o preprave tovaru uzavretej medzi žalobcom a spoločnosťou FialaTransport s.r.o., nebolo zrejmé, či žalobca mal vedomosť o nemožnosti vykonania prepravy touto spoločnosťou v stanovenom termíne už v čase telefonической komunikácie so žalovaným pri dojednávaní zmluvných podmienok, ale sa o tejto skutočnosti dozvedel až následne. Súd prvej inštancie preto dospel k záveru, že žalobca v čase uzatvárania zmluvy dňa 16.1.2018 ešte nemusel s istotou vedieť, že dohodnutý termín vykládky určený na deň 22.1.2018 jeho zmluvný partner nedodrží, a nakoľko na prepravu zásielky použil ďalšieho prepravcu, dodržanie termínu nemohol svojou vôľou ani sám ovplyvniť. Súd prvej inštancie preto uzavrel, že žalovaný nepreukázal, že žalobca, ako osoba, ktorej bol právny úkon určený, svojím konaním omyl pri zadávaní objednávky žalovaného vyvolal alebo o ňom v tom čase vedieť musel, preto žalobca prepravu realizoval na základe platne uzavretej zmluvy o preprave podľa Dohovoru CMR, za ktorú mu vznikol nárok na odplatu.

9. K obrane žalovaného, že v dôsledku nedodržania termínu nakládky a vykládky došlo k ujme na jeho dobrej povesti a zároveň mu vznikla škoda tým, že zákazník žalovanému za prepravu nezaplatil, konštatoval, že žalovaný výšku škody ani jej vznik nepreukázal. Žalobca (pozn. súdu: správne malo byť žalovaný) v priebehu konania vzniknutú škodu ani nevyčíslil, len navrhol vykonať dokazovanie listinnými dôkaznými prostriedkami, pričom v zmysle zásady sudcovskej koncentrácie konania na uvedené návrhy na vykonanie dôkazov ako na prostriedky procesného útoku súd neprihliadal z dôvodu, že žalovaný tieto navrhol vykonať až na v poradí druhom pojednávaní vo veci, pričom zároveň na tomto pojednávaní označenými listinnými dôkazmi nedisponoval, a ich vykonanie by si vyžiadalo odročenie pojednávania. Ďalej uviedol, že pokiaľ žalovaný mienil uvedenými dôkazmi preukázať tvrdenú skutočnosť, že nedošlo k zaplateniu faktúry zo strany jeho zákazníka a v tomto rozsahu si uplatňoval voči žalobcovi nárok na náhradu škody do výšky dovozného (článok 23 odsek 5 Dohovoru CMR), tak súd prvej inštancie konštatoval, že žalovanému nič nebránilo navrhnuté dôkazy predložiť už skôr, kdeže žalovaný sa o vzniku škody po prvýkrát zmieňoval už v odpore, ako aj v rámci svojho ďalšieho písomného vyjadrenia, v ktorom mal možnosť uviesť výšku vzniknutej škody a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení.

10. K žalovaným predloženému listinnému dôkazu - listu adresovanému žalobcovi, ktorým mu vrátil faktúru ako neoprávnenú s tým, že na základe nedodržania termínu nakládky a vykládky bude

žalobcovi podľa článku 30 Dohovoru CMR krátená preprava v plnom rozsahu, súd prvej inštancie uviedol, že uvedený dôkaz nie je datovaný, a teda týmto dôkazom nemal preukázané, že žalobcovi ako dopravcovi bola písomná výhrada zaslaná do 21 dní po tom, čo sa zásielka dala do dispozície príjemcovi. Žalovaný teda nepreukázal, že boli splnené podmienky pre uplatnenie nároku na náhradu za prekročenej dodacej lehoty v zmysle článku 30 odsek 3 Dohovoru CMR. Zároveň z predloženej listiny, z odpovede žalovaného na výzvu žalobcu zo dňa 27.08.2018

a z e-mailu odoslaného zamestnankyňou žalovaného dňa 24.1.2018, vyplynula len skutočnosť, že žalovaný si bude uplatňovať nárok na náhradu škody voči žalobcovi. Výšku škody, ani výšku nákladov, ktoré sa žalobca ako dopravca zaviazal znášať v prípade nedodržania zmluvných podmienok podľa objednávky č. 2018/0163 zo dňa 16.1.2018, žalovaný nevyčíslil a súdu nepreukázal. Súd preto obranu žalovaného v tvrdenom uplatňovaní náhrady škody za prekročenie dodacej lehoty voči žalobcovi neakceptoval.

11. Pri posudzovaní nároku žalobcu sa súd prvej inštancie zaoberal aj vznesenou námietkou premĺčania zo strany žalovaného, pričom dospel k záveru, že na prejednávajúcu vec je potrebné aplikovať ustanovenie článku 32 odsek 1 písm. c) Dohovoru CMR.

Nestotožnil sa s argumentáciou žalovaného, že vzhľadom na prekročenie dodacej lehoty sa má na daný spor aplikovať článok 32 odsek 1 písm. a) Dohovoru CMR. Uviedol, že uvedené ustanovenie dohovoru sa vzťahuje na situáciu, kedy si zmluvná strana uplatňuje nárok na náhradu pri prekročení dodacej lehoty, akým by bol aj nárok žalovaného podľa článku 30 odsek 3 Dohovoru CMR, ak by si voči žalobcovi riadne uplatnil nárok na náhradu po zaslaní písomnej výhrady žalovanému do 21 dní po odovzdaní zásielky do dispozície príjemcu.

V danom spore je predmetom konania nárok uplatnený z iného právneho titulu, a to z titulu nezaplatenia dohodnutej odplaty, preto keď zmluva o preprave vecí bola uzavretá dňa 16.1.2018, premĺčacia lehota začala plynúť v zmysle čl. 32 odsek 1 písm. c) Dohovoru CMR uplynutím troch mesiacov odo dňa uzavretia prepravnej zmluvy, t. j. od 17.4.2018 a uplynula dňom 17.4.2019. Žalobca si nárok na zaplatenie dohodnutej odplaty uplatnil návrhom podaným dňa 9.4.2019, t.j. vznesená hmotnoprávna námietka premĺčania nebola dôvodná.

12. Záverom súd prvej inštancie zhrnul, že žaloba je dôvodná, čo do základu aj výšky, keďže neboli zistené okolnosti, pre ktoré by bolo možné považovať prepravnú zmluvu za neplatnú.

Súd prvej inštancie preto uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi dohodnutú odplatu ako aj úrok z omeškania vo výške 9 % ročne z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po splatnosti neuhradenej faktúry, t. j. od 10.4.2018 až do zaplatenia. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „CSP“) v spojení s § 262 ods. 2 CSP.

13. O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) rozsudkom č. k. 43Cob/14/2023-159 zo dňa 30.3.2023 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Druhým výrokom nepriznal žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania.

14. Odvolací súd uviedol, že súd prvej inštancie správne posúdil vzťah medzi stranami sporu aplikujúc Dohovor CMR a správne v zmysle Nariadenia určil existenciu právomoci slovenského súdu na konanie vo veci, zároveň správne posúdil aj aplikáciu slovenského práva ako práva rozhodného v zmysle Nariadenia Rím I podľa čl. 5 ods. 1 nariadenia. Odvolací súd za správne považoval závery súdu prvej inštancie ohľadom existencie zmluvného vzťahu medzi stranami sporu, nespornosti objednania prepravy žalovaným dňa 16.1.2018 u žalobcu na základe objednávky č.2018/0163, nespornosť dohodnutých termínov vykládky najneskôr dňa 22.1.2018, a tiež okolnosti nedodržania tohto termínu a oneskoreného doručenia tovaru do určeného miesta vykládky dňa 24.1.2018.

15. Odvolací súd uviedol, že žalovaný namietal nárok žalobcu, pretože žalobca v čase akceptácie objednávky žalovaného na vykonanie prepravy vedel, že nedodrží žalovaným požadovaný termín, keďže v zmluve uzavretej medzi žalobcom a osobou, ktorú použil

na vykonanie prepravy už žalobca uviedol iný termín, t. j. 23.1.2018, a teda žalovaný konal v omyle. Pokiaľ v priebehu konania žalovaný namietal neplatnosť zmluvy z dôvodu uvedenia do omylu preto, že žalobca napriek deklarovaniu nevykonával prepravu priamo, ale prostredníctvom tretej osoby a nedodržiaval termín plnenia, hoci vedel už pri akceptácii objednávky, že ho nemôže splniť, tak na tieto výhrady odvolací súd neprihliadol.

16. K námitke žalovaného, že napriek vyhláseniu žalobcu tento nevykonával prepravu osobne, odvolací súd uviedol, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne okolnosti, ktoré by mali spochybniť správny záver prvoinštančného súdu. Poukázal na čl. 3 Dohovoru CMR umožňujúci dopravcovi vykonanie medzinárodnej prepravy tovaru aj použitím tretej osoby, pričom z obsahu písomnej objednávky nebola preukázaná výslovná požiadavka žalovaného na vykonanie prepravy priamo žalobcom a jeho motorovým vozidlom. Súd prvej inštancie teda správne vyhodnotil vykonané dokazovanie a zistený skutkový stav, keď na tieto výhrady žalovaného neprihliadol.

17. K tvrdeniu žalovaného o neplatnosti zmluvy uzavretej medzi stranami sporu z dôvodu omylu vyvolaného konaním žalobcu, odôvodňujúc ho tým, že v čase, keď žalobca odsúhlasil a zaviazal sa na vykonanie prepravy s dátumom vykládky dňa 22.1.2018 už vedel, že tento termín nesplní, čo mala preukazovať následne uzavretá zmluva medzi žalobcom a spoločnosťou Fialatransport s.r.o., v ktorej už bola dohodnutá doba vykládky na deň 23.1.2018, sa odvolací súd nestotožnil. V zhode so záverom súdu prvej inštancie (bod 41. odôvodnenia) konštatoval, že z vykonaného dokazovania nebolo možné dospieť k záveru, že už v čase vzniku právneho vzťahu medzi stranami sporu žalobca vedel o tom, že svoj záväzok doručiť tovar v dohodnutom termíne vykládky dňa 22.1.2018 nedodrží. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie odvolací súd dodal, že predpokladom pre prípadný záver o relatívnej neplatnosti zmluvy o preprave tovaru uzavretej medzi žalobcom a žalovaným z dôvodu omylu by bol len taký skutkový stav, ak v čase vzniku právneho vzťahu medzi stranami sporu už žalobca vedel alebo vedieť musel, že svoj záväzok na dodanie prepravy tovaru do 22.1.2018 nesplní, avšak takýto skutkový stav z vykonaného dokazovania a z obsahu spisu preukázaný nebol.

18. Ďalej uviedol, že z listinných dôkazov a nesporných tvrdení nevyplývalo preukázanie tvrdenia žalovaného, že v čase vystavenia objednávky žalovaného pre žalobcu dňa 16.1.2018 už žalobca mal mať informáciu a vedomosť, že túto prepravu nebude môcť vykonať ku dňu 22.1.2018. Poukázal na to, že aj z vyjadrenia spoločnosti FialaTransport zo dňa 16.6.2022 vyplýva časová postupnosť oslovenia tejto spoločnosti tak, že najprv bola oslovená žalovaným a následne až žalobcom, pričom ani toto vyjadrenie a ani následne uzavretá zmluva medzi žalobcom a spoločnosťou FialaTransport nepreukazuje tvrdenie žalovaného, že už v čase akceptácie objednávky od žalovaného mal žalobca vedomosť o nemožnosti vykonania prepravy ku dňu 22.1.2018. Odvolací súd tiež konštatoval, že ani dohodnutý dátum vykládky najneskôr do dňa 23.1.2018 v zmluve uzavretej medzi žalobcom a žalovaným toto tvrdenie samo o sebe nepreukazuje, keďže sa logicky jednalo o zmluvu uzavretú až po vzniku zmluvy medzi stranami sporu.

19. V ďalšom odvolací súd uviedol, že hoci žalobca mal dohodnutý termín vykládky s FialaTransport „max 23.1.2018“, tento fakt sám o sebe nepreukazuje, že žalobca disponoval vedomosťou o nemožnosti uskutočnenia vykládky do 22.1.2018, a to v čase pred uzatvorením zmluvného vzťahu so žalovaným. Odvolací súd preto považoval za správne skutkové zhodnotenie a záver súdu prvej inštancie, že vedomosť žalobcu o nemožnosti vykonania prepravy ku 22.1.2018 v čase akceptácie objednávky od žalovaného preukázaná nebola, pričom ani uvedenie odlišného dátumu vykládky v objednávke medzi žalobcom a spoločnosťou FialaTransport nepreukazuje, že v čase akceptácie objednávky žalovaného už žalobca disponoval údajom o najskoršom možnom termíne vykládky dňa 23.1.2018.

20. Odvolací súd zdôraznil, že len v prípade pokiaľ by bola preukázaná vedomosť žalobcu o nemožnosti vykonania prepravy ku dňu 22.1.2018 už v čase akceptácie objednávky od žalovaného, by mohol byť prijatý záver o jeho vedomom konaní, ktorý by mohol viesť

k záveru o vyvolaní omylu na strane žalovaného (čo však z vykonaného dokazovania nevyplývalo). Vzhľadom na uvedené preto odvolací súd uviedol, že nebolo možné dospieť k záveru o uvedení žalovaného do omylu, pokiaľ nebolo preukázané, že žalobca sám disponoval informáciou o nemožnosti vykonania prepravy k dátumu požadovanému žalovaným. Na námietky žalovaného o konaní v omyle preto odvolací súd neprihliadol.

21. K námietke žalovaného ohľadom porušenia zásad poctivého obchodného styku a dobrých mravov konaním a postupom žalobcu odvolací súd uviedol, že nakoľko nebola preukázaná vedomosť žalobcu o tom, že vedel, že nedodrží termín plnenia a napriek tomu sa k takémuto úkonu zaviazal a žalovaného o tom ubezpečil, potom nebolo možné posúdiť konanie žalobcu ako konanie v rozpore s poctivým obchodným stykom alebo dobrými mravmi. Podľa odvolacieho súdu konanie žalobcu bolo súdom prvej inštancie správne posúdené „len“ v rovine porušenia zmluvných povinností z dôvodu nedodržania dohodnutého termínu vykládky.

Žalovaný namietal aj výšku ceny prepravy, ktorá bola vyššia, ako bola bežná cena takejto prepravy, keďže žalovaný bol ochotný túto vyššiu cenu prepravy zaplatiť s cieľom, aby bola vykonaná v stanovenom dátume vykládky. Podľa žalovaného tak žalobcovi podľa zásad poctivého obchodného styku a dobrých mravov nemal vzniknúť nárok na zaplatenie neštandardne vysokej ceny. Odvolací súd tu poukázal na výpoveď konateľa žalovaného konštatujúc, že vyššia cena bola teda viazaná na dohodnuté podmienky, keď celé vozidlo bolo objednané

pre žalovaného (bez dokládky iného tovaru od iných zákazníkov), tu s poukazom na bod 40. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie. Pokiaľ nebol splnený dohodnutý termín vykládky, jedná sa o dôvod na vznik samostatných nárokov žalovaného voči žalobcovi.

Odvolací súd uzavrel, že samotné dojednanie vyššej ceny za vykonanie prepravy nie je v rozpore s poctivým obchodným stykom s prihliadnutím na dohodnuté podmienky (rezervácia celého vozidla pre žalovaného), avšak nedodržanie termínu vykládky môže zakladať vznik samostatných nárokov žalovaného.

22. Odvolací súd neprihliadol ani na námietku žalovaného, že mu žalobca neposkytol relevantné informácie o osobe subdodávateľa, ktorého použil žalobca na vykonanie prepravy. Odvolací súd poukázal na skutočnosť, že takéto oznámenie si žalovaný nevymienil podľa obsahu písomnej objednávky, pričom samotná spoločnosť FialaTransport s.r.o. uviedla, že pri uzatváraní vzťahu so žalobcom nemala vedomosť o tom, že sa má jednať o prepravu pôvodne objednanú žalovaným. Z vykonaného dokazovania nevyplývalo, že by pred uzavretím zmluvy žalovaný informoval žalobcu o tom, že preveroval vykonanie prepravy u spoločnosti FialaTransport, s.r.o., ktorá sa vyjadrila, že v požadovanom termíne nevie prepravu zabezpečiť. Odvolací súd uviedol, že prípadné neoznámenie skutočností, o ktorých sa žalobca dozvedel po uzavretí zmluvy

so žalovaným, a ktoré mu bránili vo včasnom splnení záväzku, by mohlo byť posúdené ako nesplnenie notifikačnej povinnosti (§ 377 ObZ), ktoré by mohlo mať za následok vznik iných nárokov žalovaného voči žalobcovi, avšak nemá vplyv na platnosť a existenciu zmluvy uzavretej medzi stranami sporu.

23. Ohľadom námietky žalovaného, že neuznáva nárok žalobcu z dôvodu porušenia dodacej lehoty, ktorá mu spôsobila škodu, ako aj vzhľadom na vznesenú námietku premlčania, odvolací súd zdôraznil, že žalovaný v odvolaní neuviedol žiadne konkrétne výhrady k záveru súdu prvej inštancie o nesplnení predpokladov uplatnenia nároku na náhradu škody a neuviedol ani žiadne dôvody jeho nesprávneho posúdenia pri neakceptovaní žalovaným uplatnenej námietky premlčania, teda neumožnil odvolaciemu súdu preveriť správnosť záverov okresného súdu v tejto časti napadnutého rozhodnutia. Odvolací súd k tomuto všeobecnému konštatovaniu žalovaného preto neprihliadol.

24. Proti rozsudku odvolacieho súdu podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) včas dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. e) CSP ako aj z § 420 písm. f) CSP.

Dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zmenil tak, že žalobu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania, resp. aby zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal dovolateľovi nárok na náhradu trov dovolacieho konania, alternatívne

aby zrušil obe rozhodnutia súdov nižších inštancií a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a priznal žalovanému náhradu trov dovolacieho konania.

25. Vádu podľa § 420 písm. e) CSP, t.j. že vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, videl v skutočnosti, že návrh žalobcu na vydanie európskeho platobného rozkazu bol na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 64Cb/42/2019 pridelený zákonnému sudcovi Mgr. Miriam Kamenskej. Následne o odvolaní žalovaného rozhodoval senát Krajského súdu v Banskej Bystrici v zložení JUDr. Blaha, JUDr. Kubincová, PhD. a Mgr. Kamenská. Vzhľadom na uvedené mal dovolateľ za to, že uvedená sudkyňa prejednávala vec ako sudca prvoinštančného súdu a následne rozhodovala ako členka senátu odvolacieho súdu, a teda v uvedenej veci podľa § 49 ods. 2 CSP rozhodoval v odvolacom konaní vylúčený sudca, čím došlo k naplneniu dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. e) CSP.

26. Vádu podľa § 420 písm. f) CSP, že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, videl dovolateľ v nesprávnosti, nezákonnosti a arbitrárnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený nesprávny, nezákonný a arbitrárny rozsudok súdu prvej inštancie. Tvrdil, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, odvolací súd neprihliadol na námietky a podstatné tvrdenia dovolateľa.

27. Dovolať d'alej namietal, že odvolací súd svoje tvrdenie ohľadom skutočnosti, že žalovaný nepreukázal vedomosť žalobcu o nemožnosti dodržania termínu vykládky v čase uzatvárania zmluvy (bod 58. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu), neoprel o výsledky vykonaného dokazovania. Poukázal na písomné čestné vyhlásenie spoločnosti FialaTransport s.r.o., majúce za to, že uvedeným dôkazom bola bez pochybností preukázaná vedomosť žalobcu, že nesplní požadovaný termín prepravy, pričom s týmto dôkazom sa oba sudy nižšej inštancie nezaoberali. Tvrdil, že čestné prehlásenie FialaTransport s.r.o., preukazuje také skutočnosti a podstatné argumenty, ktoré sú relevantné, majú vecnú súvislosť s prejednávanou vecou a sú takej povahy, že pri ich vyhodnotení vo vzájomnej súvislosti s výpoveďou žalobcu a žalovaného mohli priniesť iné a pre žalovaného priaznivejšie rozhodnutie. Zároveň uviedol, že žalovaný v konaní požadoval, aby žalobca predložil ako dôkaz kompletnú zmluvu (nie len prvú stranu), ktorú uzatvoril s FialaTransport, s.r.o., ktorá by podľa žalovaného jednoznačne preukazovala, či žalobca už v čase dojednania prepravy vedel, že túto nezrealizuje v požadovanom čase, s čím sa oba sudy nižšej inštancie nezaoberali, a nakoľko túto skutočnosť nevyhodnotili, neprihliadali na ňu, nedali tak odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany.

28. Záverom uviedol, že z dôvodu, že žalobca v rámci predmetnej prepravy nedodrжал ani jeden z dohodnutých termínov, ktoré boli pre žalobcu záväzné, keď nedodrжал ani termín nakládky (19.1.2018) v objednávke dojednaný deň náklady 17.1.2018, ako ani termín vykládky (24.1.2018) v objednávke dohodnutý najneskorší termín vykládky dňa 22.1.2018, pričom žalovaný podľa dohovoru CMR reklamoval vykonanie prepravy, dňa 24.1.2018 emailom, a zároveň v súlade s čl. 30. ods. 3 dohovoru CMR si uplatnil nárok na náhradu za prekročenie dodacej lehoty vo výške dohodnutej prepravy podľa čl. 23 ods. 5 Dohovoru CMR, s ktorými skutočnosťami sa odvolací súd ako ani súd prvej inštancie nevysporiadali.

Dovolať uzavrel, že súd na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam, keď niektoré účelovo opomínal a prihliadal iba na tvrdenia a domnienky žalobcu, preto súd nesprávnym procesným postupom znemožnil dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

29. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 CSP veta pred bodkočiarkou), viazaný dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) dospel k záveru, že dovolanie

je potrebné odmietnuť.

30. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom, týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z vyššie citovaných zákonných ustanovení upravujúcich otázku prípustnosti dovolania je zrejmé, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania, vyplývajúce z § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435 CSP. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP). Vady konania vymenované v ustanovení § 420 CSP sú špecifické tým, že zakladajú nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť. Vyplýva to z § 431 CSP, podľa ktorého dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

31. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle ustanovenia § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil chyby vymenovanej v tomto ustanovení, ale rozhodujúcim je výlučne záver dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

K namietanej vade podľa § 420 písm. e) CSP

32. O vadu zmätočnosti uvedenú v ustanovení § 420 písm. e) CSP, zakladajúcu prípustnosť dovolania ide v prípade, ak vo veci nerozhodol zákonný sudca, alebo ak rozhodoval nesprávne obsadený súd.

33. Pre naplnenie prípustnosti a zároveň aj dôvodnosti dovolania v zmysle § 420 písm. e) CSP je rozhodujúci záver, resp. zistenie dovolacieho súdu, že k naplneniu tejto vady došlo, t. j. že vo veci skutočne rozhodoval nezákonný sudca, resp. nesprávne obsadený súd.

34. Žalovaný vadu zmätočnosti podľa ustanovenia § 420 písm. e) CSP videl v skutočnosti, že táto sporová vec bola podľa neho na súde prvej inštancie prejednávaná a rozhodovaná sudkyňou Mgr. Kamenskou, ktorá následne ako členka senátu odvolacieho súdu prejednávala a rozhodovala túto vec na odvolacom súde.

35. Podľa § 49 ods. 1 CSP, je sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania sporu, ak so zreteľom na jeho pomer k sporu, k stranám, ich zástupcom alebo osobám zúčastneným na konaní možno mať odôvodnené pochybnosti o jeho nezáujatosti. Vylúčený je i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie (§ 49 ods. 2 CSP). Dôvodom na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v procesnom postupe sudcu a v jeho rozhodovacej činnosti (§ 49 ods. 3 CSP).

36. Ak dovolateľ vyvodzoval túto vadu z toho, že v danej sporovej veci rozhodoval v prvej inštancii sudca, ktorý ako sudca okresného súdu konal a rozhodoval v spore, majúci za to, že člen senátu odvolacieho súdu teda už vo veci rozhodoval ako sudca súdu prvej inštancie, čo je zákonný dôvod vylúčenia sudcu odvolacieho súdu podľa ust. § 49 ods. 2 CSP, tak s touto námietkou dovolateľa sa nemožno stotožniť.

37. Dovolací súd konštatuje, že s poukazom na § 49 ods. 2 CSP je vylúčený i sudca, ktorý prejednával a rozhodoval ten istý spor na súde inej inštancie, čo však nie je tento prípad. Zmysel a účel právnej normy obsiahnutej v § 49 ods. 2 CSP spočíva okrem iného v rozvinutí princípu inštančnej oddelenosti konania na jednotlivých funkčne príslušných súdoch, ako záruky vnútornej nezávislosti súdnej sústavy, a tým aj práva každého na spravodlivý proces. Vylúčenie sudcu podľa tohto ustanovenia súvisí s prvotnou skutočnosťou, že sudca spor

(právnú vec) skutočne prejednal a rozhodol. Ak je daný tento dôvod vylúčenia sudcu, nie je potrebné ďalej hodnotiť, či z uvedeného dôvodu možno mať pochybnosti o jeho nezáujatosti.

38. Sporová vec bola pôvodne vedená na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 9Csp/45/2019 a najskôr bola pridelená sudkyňi JUDr. Jarmile Jánošovej, následne na základe pokynu predsedu Okresného súdu Banská Bystrica bola vec prevezená do súdneho registra „Cb“ a dňa 9.4.2019 pridelená sudkyňi Mgr. Miriam Kamenskej pod sp. zn. 64Cb/42/2019.

39. Vec vedená na Okresnom súde Banská Bystrica, sp. zn. 64Cb/42/2019 síce bola (formálne, podľa súdneho registra - súdneho oddelenia vedeného podľa sudcov, nie vyšších súdnych úradníkov) pridelená sudkyňi Mgr. Kamenskej, avšak táto v danej sporovej veci (materiálne, v skutočnosti) nevykonala žiaden úkon. V danej veci len vyššia súdna úradníčka dňa 22.7.2019 vyhotovila výzvu/oznámenie (čl. 17) právnenému zástupcovi žalobcu, ktorou mu oznámila, že súd s poukazom a čl. 26 a čl. 29 ods. 1 písm. c) Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 z 12.12.2006, ktorým sa zavádza európske konanie o platobnom rozkaze, na podanie, ktoré bolo súdu doručené v elektronickej podobe neautorizované podľa § 125 ods. 2 CSP, neprihliada, pretože nebolo do 10 dní doručené súdu v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované. Zo spisu ďalej vyplynulo, že ďalšími listinami v spise bola len mailová žiadosť žalobcu o informáciu ku konaniu (čl. 18), vygenerované elektronické potvrdenky (čl. 19-21) a podanie právneho zástupcu žalobcu zo dňa 1.7.2019 (čl. 22), kde uvádzal, že doposiaľ nebol zo strany súdu vykonaný žiaden úkon a žiada o informáciu, či bolo podanie návrhu na vydanie európskeho platobného rozkazu doručené. Následne na základe potvrdenia (čl. 28b spisu) bola vec dňa 2.9.2019 pridelená sudkyňi Mgr. Radoslave Strhárskej, ktorá vec na súde prvej inštancie aj skutočne prejedнала a rozhodla.

40. Z uvedeného vyplýva, že sudkyňa Mgr. Miriam Kamenská sporovú vec na súde prvej inštancie neprejednávala a vo veci nerozhodovala, pričom za takéto rozhodovanie nie je možné považovať procesnú výzvu/oznámenie vyhotovenú a aj podpísanú vyššou súdnou úradníčkou pridelenou pre súdne oddelenie 64Cb. Mgr. Miriam Kamenská bola od 1.9.2019 pridelená na Krajský súd v Banskej Bystrici, čo vyplýva aj z opatrenia predsedu Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 27.8.2019, a v predmetnej veci nevykonala žiaden úkon.

41. Vzhľadom na uvedené dovolací súd dospel k záveru, že vo veci pred odvolacím súdom nerozhodovala vylúčená sudkyňa (členka senátu) v zmysle § 49 ods. 2 CSP, a preto uplatnený dovolací dôvod v zmysle ustanovenia § 420 písm. e) CSP nie je daný.

K námietke porušenia práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) CSP

42. Dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodzoval aj z ust. § 420 písm. f) CSP, nakoľko mu ako žalovanému mal súd nesprávnym procesným postupom znemožniť, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Porušenie práva na spravodlivý proces videl dovolateľ najmä v tom, že sudy nižšej inštancie sa v rozhodnutiach nevysporiadali so všetkými dôkazmi a tvrdeniami uplatnenými žalovaným, resp. nesprávne vyhodnotili dôkazy, neprihliadali na argumenty a námietky žalovaného, čím je teda rozhodnutie odvolacieho súdu nedostatočne odôvodnené a arbitrárne.

43. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP, zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany, v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu, nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom.

44. Pod porušením práva na spravodlivý proces (§ 420 písm. f) CSP) treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky (ďalej tiež „ústava“). Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae, teda odmietnutia spravodlivosti (obdobne napr. uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/141/2017 z 30.8.2018).

45. Pre naplnenie prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

46. Pre prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) CSP, musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces. Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie sú zásadne „výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok, a skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí v danej veci od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov.

K námietke nevykonania navrhovaných dôkazov a k námietke hodnotenia dôkazov

47. Žalovaný považoval vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) CSP za naplnenú tým, že súdy nižšej inštancie nevykonali a nezohľadnili navrhnuté dôkazy, resp. tieto dôkazy súdy nesprávne vyhodnotili (čestné prehlásenie FialaTransport, s.r.o., zmluva uzavretá medzi žalobcom a FialaTransport s.r.o), ktoré mali preukazovať také skutočnosti a boli takej povahy, že mohli priniesť iné pre žalovaného priaznivejšie rozhodnutie

48. Dovolací súd vo vzťahu k tejto dovolacej argumentácii žalovaného pripomína, že dokazovanie je časť civilného konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa týka žaloba, v sebe obsahuje aj právomoc posúdiť to, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). Súd nie je v civilnom konaní viazaný návrhmi strán na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a rozhodnutie o tom, ktoré z navrhnutých dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vecou súdu, a nie účastníkov konania (strán sporu). Pokiaľ súd v priebehu civilného konania (prípadne) nevykoná všetky navrhované dôkazy alebo vykoná iné dôkazy na zistenie rozhodujúcich skutočností, nemožno to považovať za vadu zmätočnosti (pozri R 125/1999).

49. Ďalej dovolací súd uvádza, že súd hodnotí predložené dôkazy, resp. vykonáva dokazovanie aj inými dôkazmi, než predložia strany a následne ich hodnotí podľa svojho uváženia v zmysle zákona. Zákon vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov a táto zásada znamená, že záver, ktorý si sudca urobí o vykonaných dôkazoch z hľadiska

ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie, je vecou jeho vnútorného presvedčenia a jeho logického myšlienkového postupu, pričom hodnotiaci úvaha súdu musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu veci a výsledok hodnotenia dôkazov má byť súčasťou rozsudku.

Ak by aj súd niektorý z vykonaných dôkazov vyhodnotil nesprávne, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu vecne nesprávne a táto samotná skutočnosť prípustnosť dovolania nezakladá.

50. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP je jednoznačné, že pre naplnenie dôvodu pre prípustnosť dovolania s poukazom na toto ustanovenie musí ísť o nesprávny procesný postup súdu, a teda sa jedná o situáciu, kedy súd neumožní strane sporu, aby bola prítomná pri dokazovaní, aby sa mohla vyjadriť ku všetkým vykonaným dôkazom, alebo kedy by súd nedoručil strane jednotlivé listinné dôkazy a na pojednávaní nevykonával dokazovanie zákonným spôsobom.

51. Zároveň dovolací súd uvádza, že dovolacím dôvodom podľa § 420 CSP, ktorý by zakladal prípustnosť dovolania, nie je dovolateľom namietané nesprávne alebo nedostatočné zistenie skutkového stavu. Rovnako prípustnosť dovolania nezakladá ani zhodnotenie vykonaných dôkazov súdom odchyľne od návrhu a názoru sporovej strany, keďže ide o skutkovú rovinu posudzovania sporu. Dovolací súd poukazuje na ustanovenie § 442 CSP, podľa ktorého dovolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd, z čoho vyplýva, že skutkový stav veci zistený odvolacím súdom nepodlieha prieskumu v dovolacom konaní. Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a druhej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania.

52. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd nezistil pochybenie zo strany súdov, ktorým by bolo spochybnené právo žalovaného na spravodlivý proces, keď odvolací súd v napadnutom rozsudku (rovnako ako aj súd prvej inštancie) sa podrobne až vyčerpávajúco vysporiadal s obranou žalovaného, založenou na tvrdení, o relatívnej neplatnosti zmluvy o preprave tovaru z dôvodu omylu, ako aj nepreukázaní tvrdenia žalovaného o vedomosti žalobcu, že v časte vystavenia objednávky mal tento vedomosť, že nebude môcť prepravu vykonať ku dňu 22.1.2018, pričom vzal do úvahy aj skutočnosti vyplývajúce z čestného prehlásenia spoločnosti FialaTransport s.r.o., resp. zo zmluvy uzavretej medzi žalobcom a uvedenou spoločnosťou. Uvedené skutočnosti pri rozhodovaní súdy posúdil, čo vyplýva aj z bodu 41. odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie a bodu 56.-59. odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu. Dovolací súd preto konštatuje, že námietka žalovaného o nevykonaní náležitého dokazovania v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie vo veci nie je dôvodná.

53. Záverom k uvedenej námietke dovolací súd ešte uvádza, že dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade znátočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

K námietke nepreskúmateľnosti, arbitrárnosti a nedostatočného odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu

54. Ohľadom tvrdenej nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho rozhodnutia dovolací súd uvádza, že do práva na spravodlivý proces nepochybne patrí právo sporovej strany na preskúmateľné a dostatočne odôvodnené súdne rozhodnutie s náležitosťami vyžadovanými zákonnou úpravou procesného práva (sp. zn. IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04).

Na to, aby odôvodnenie rozhodnutia spĺňalo všetky zákonom požadované náležitosti, nie je súd povinný dať podrobnú odpoveď na každý argument sťažovateľa. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (napr. Georgias c. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997).

55. V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonával, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonával ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie

rozsudku bolo presvedčivé (§ 220 ods. 2 CSP).

56. Pokiaľ sa odvolací súd po preskúmaní veci a napadnutého rozhodnutia stotožní s názorom vysloveným súdom prvej inštancie bez toho, aby vytkol obsah odôvodnenia rozhodnutia, nemožno túto skutočnosť považovať za vadu, ktorá by napĺňala predpoklady zákonom stanoveného dovolacieho dôvodu len preto, že sporová strana s rozhodnutím nesúhlasí.

Z ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, upravujúceho náležitosti odôvodnenia rozhodnutí odvolacieho súdu, vyplýva, že odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia uvedie stručný obsah napadnutého rozhodnutia, podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní, prípadne ďalších subjektov, ktoré dôkazy v odvolacom konaní vykonal a ako ich vyhodnotil, zistený skutkový stav a právne posúdenie veci, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax; ustanovenia § 387 ods. 2 a 3 tým nie sú dotknuté.

57. Podľa ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Z ustanovenia § 387 ods. 3 CSP vo väzbe na ust. § 393

ods. 2 veta prvá CSP vyplýva, že odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami/námietkami uvedenými v odvolaní.

58. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku dostatočne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami aj úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Argumentácia odvolacieho súdu je koherentná a jeho rozhodnutie konzistentné, logické a presvedčivé. Je z neho zrejmé, z ktorých skutkových zistení a právnych úvah vychádzal, keď (aj on) dospel k záveru o dôvodnosti žaloby. Odvolací súd sa dôsledne vysporiadal aj s odvolacími námietkami žalovaného (k relatívnej neplatnosti z dôvodu omylu, k nepreukázaniu vedomosti žalobcu o nemožnosti vykonania prepravy ku dňu 22.1.2018, k námietke premlčania k porušeniu zásady poctivého obchodného styku a dobrých mravov konaním a postupom žalobcu, ako aj k cene prepravy), pričom zreteľne vysvetlil, prečo tieto skutočnosti nemenia nič na závere o dôvodnosti podanej žaloby.

59. K zjavnej neodôvodnenosti (arbitrárnosti) rozhodnutí všeobecných súdov sa vyjadril ústavný súd ďalej tak, že je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prerokúvaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Uvedené nedostatky pritom musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy (II. ÚS 302/2019-44 z 20. februára 2020, ods. 17).

60. K námietke nedostatočného odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu, dovolací súd uvádza, že integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

61. Po preskúmaní napadnutého rozsudku dospel dovolací súd k záveru, že potvrdzujúce rozhodnutie odvolacieho súdu spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí.

Rozhodnutie obsahuje zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok,

pričom odvolací súd sa náležitým spôsobom zaoberal aj odvolacou argumentáciou žalovaného. Súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd, v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská sporových strán k prerokováanej veci, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na daný prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery.

62. Z rozsudku odvolacieho súdu je zrejmé, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil a akými podstatnými úvahami sa pri svojom rozhodovaní riadil. Odvolací súd vo svojom rozhodnutí konštatoval, stotožňujúc sa so závermi súdu prvej inštancie, že žalovaný nepreukázal svoje tvrdenia ohľadom relatívnej neplatnosti zmluvy o preprave tovaru z dôvodu omylu, keďže nebolo preukázané, že žalobca v čase vystavenia objednávky žalovaného pre žalobcu mal informácie a vedomosť, že prepravu nebude môcť vykonať ku dnu 22.1.2018, tiež nebola preukázaná výslovná požiadavka žalovaného na vykonanie prepravy osobne priamo žalobcom a jeho motorovým vozidlom, súdy sa tiež vyjadrili k cene prepravy a informáciám o osobe subdodávateľa tak, že tieto skutočnosti/oznámenie si žalovaný v objednávke nevymienil. Dovolací súd má za to, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje dostatočnú argumentáciu k relevantným odvolacím námietkam a nie je možné považovať ho za nedostatočne odôvodnené, arbitrárne, resp. svojvoľné, a nie je mu možné vytýkať, že sa vo svojom rozhodnutí v odôvodnení dostatočne nevysporiadal s argumentáciou sporových strán, resp. žalovaného.

63. Dovolací súd v odôvodnení rozsudku odvolacieho súdu a ani v odôvodnení rozsudku súdu prvej inštancie nezistil ani iné prípadné logické nedostatky alebo rozpor v jednotlivých záveroch súdu. V tomto smere nezistil nesprávnosť a nezákonnosť procesného postupu odvolacieho súdu z hľadiska dodržania limitov daných úpravou civilného sporového konania pre zachovanie pravidiel spravodlivého súdneho procesu. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom súdu prvej inštancie vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu. Na základe vyššie uvedeného neobstojí ani žalovaný námetka nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, a preto dovolací súd nevzhliadol prípustnosť dovolania ani vo vzťahu k námetke nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku.

64. Záverom vo vzťahu k námetke dovolateľa, že žalovaný podľa dohovoru CMR reklamoval vykonanie prepravy dňa 24.1.2018 u žalobcu emailom v súlade s ust. čl. 30. ods. 3 dohovoru CMR, a teda si uplatnil nárok na náhradu za prekročenie dodacej lehoty vo výške dohodnutej prepravy podľa čl. 23 ods. 5 Dohovoru CMR, namietajúc, že s touto skutočnosťou sa odvolací súd ako ani súd prvej inštancie nevysporiadali, poukazuje najvyšší súd na odôvodnenie súdu prvej inštancie v bodoch 42 až 44 a odvolacieho rozhodnutia v bode 63. Súdy nižšej inštancie uviedli, že predmetom konania v danej veci je nárok uplatnený z titulu nezaplatenia dohodnutej odplaty za vykonanie prepravy a nie nárok na náhradu pri prekročení dodacej lehoty podľa ust. čl. 30 ods. 3 dohovoru CMR. Tiež, že z listu žalovaného (bez uvedenia dátumu) adresovaného žalobcovi, ktorým mu vrátil faktúru ako neoprávnenú s tým, že na základe nedodržania termínu nakládky a vykládky bude žalobcovi podľa článku 30 Dohovoru CMR krátená preprava v plnom rozsahu, nebolo preukázané, že žalobcovi ako dopravcovi bola písomná výhrada zaslaná do 21 dní po tom, čo sa zásielka dala do dispozície príjemcovi. Navyše, z uvedenej komunikácie vyplynula len tá skutočnosť, že žalovaný tvrdil, že si bude uplatňovať nárok na náhradu škody voči žalobcovi, pričom však žiadnym relevantným spôsobom tak neučinil, preto obrana žalovaného spočívajúca v tvrdenom uplatňovaní náhrady škody za prekročenie dodacej lehoty voči žalobcovi nebola súdmi akceptovaná.

65. Na základe uvedeného možno konštatovať, že súdy pri hodnotení skutkových zistení a skutkových záverov neopomenuli vziať do úvahy žiadnu z namietaných skutočností, či skutočností, ktoré v konaní vyšli najavo, z uvedeného je zrejmé ako a z akých dôvodov odvolací súd rozhodol, a podľa názoru dovolacieho súdu odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má všetky

náležitosti v zmysle § 393 CSP. Samotná skutočnosť, že dovolateľ so skutkovými a právnymi závermi vyjadrenými v odôvodnení rozhodnutí súdov oboch nižších inštancií nesúhlasí a nestotožňuje sa s nimi, nemôže sama osebe viesť k založeniu prípustnosti dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, pretože do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, a ani právo dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

66. Dovolací súd uzatvára, že vo vzťahu k uplatnenému dovolaciemu dôvodu v zmysle § 420 písm. f) CSP dovolateľ neuvedol taký nesprávny procesný postup súdu, ktorý mu znemožnil uskutočňovať procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces, teda v posudzovanom prípade nedošlo k vade zmatečnosti v zmysle citovaného ustanovenia, preto dovolací súd dovolanie žalovaného podľa § 447 písm. c) CSP ako procesne neprípustné odmietol.

67. Dovolací súd ešte dopĺňa, že argumentácia žalovaného smerovala v zásade k úprave tzv. fixných zmlúv (žalovaný tvrdil, že dodanie do 22.1.2018 bola najdôležitejšia skutočnosť). V predmetnej veci zo zisteného skutkového stavu vyplývalo, že síce medzi stranami malo byť plnenie - dodanie tovaru na presný čas, avšak nebolo preukázané, že by pri oneskorenom plnení žalovaný nemal o plnenie záujem. Preto k argumentácii žalovaného smerujúcej k tomu, že daná zmluva o preprave predstavovala tzv. fixnú zmluvu, u ktorej účinky odstúpenia nastávajú priamo zo zákona (§ 349 ods. 3 OBZ), dovolací súd už len ako doplnenie komplexnosti úvah súdov nižšej inštancie a obiter dicta uvádza, že za fixné sa považujú vo všeobecnosti zmluvy, z obsahu ktorých vyplýva, že veriteľ nemá záujem na splnení záväzku po dobe stanovenej pre splnenie. Uvedené z vykonaného dokazovania nevyplynulo, a to ani zo zmluvy o preprave, ani z objednávky žalovaného, ani z iného dojednania alebo vyjadrenia žalobcu či žalovaného, že žalovaný nemá záujem na neskoršom splnení záväzku s následkom, že pri omeškaní dlžníka (žalobcu) plnenie odmietne. Pre kvalifikáciu zmluvy ako fixnej nestačí iba zdôraznenie záujmu veriteľa, tu žalovaného, na včasnom plnení záväzku. Z obsahu zmluvy, resp. objednávky nevyplynuli účinky zániku pri jej porušení, preto zmluvu o preprave nebolo možné vyhodnotiť ako zmluvu fixnú, keďže ani z povahy veci nevyplynulo, že na oneskorenom plnení žalovaný nemal záujem, čo správne súdy nižšej inštancie aj vyhodnotili. V tomto smere bolo podstatné zistenie, že k vykonaniu prepravy a dodaniu a prevzatíu tovaru v konečnom dôsledku došlo, teda nárok na odmenu za vykonanú prepravu žalobcovi nepochybne vznikol.

68. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd odmietol dovolanie žalovaného podľa ustanovenia § 447 písm. c) CSP vo vzťahu k dovolacím dôvodom podľa ustanovenia § 420 písm. e) a písm. f) CSP, lebo smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

69. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ustanovenia § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že úspešnej strane - žalobcovi priznal nárok na náhradu trov dovolacieho konania. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne okresný súd podľa § 262 ods. 2 CSP.

70. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.